

Jezus' laatste woorden

Handelingen 1.1-14

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2016; Arnhem-Nijmegen 2017, 2022

Op 16 oktober 1793 stond Marie Antoinette, koningin van Frankrijk, op het punt om onthoofd te worden. Terwijl zij het schavot beklom, stapte zij per ongeluk op de voet van haar beul. Zij draaide zich naar hem om en sprak haar laatste woorden:

"Pardon. Ik deed het niet met opzet."

De laatste woorden van iemand die sterft zijn voor ons vaak van groot belang.

Soms kunnen die laatste woorden verschrikkelijk zijn en degenen die achterblijven beschadigen. Maar als het liefdevolle woorden zijn, gesproken tot de familie die achterblijft, kunnen zij kostbare herinneringen nalaten aan degene die is heengegaan.

Ik denk dat u zich de laatste woorden van sommige familieleden en vrienden herinnert, en gewoonlijk hebben die woorden een bijzondere betekenis voor ons.

Vandaag hebben wij de laatste woorden van Jezus gelezen, voordat Hij op Hemelvaartsdag naar de hemel ging. Die laatste woorden zijn belangrijk en het waard om zorgvuldig te overdenken. Wat zei Jezus?

1. Herstelt U het Koninkrijk voor Israël?

Onze Heere was na Zijn opstanding gedurende veertig dagen bij Zijn discipelen geweest. Hij had met hen gegeten en met hen gesproken.

Maar waarover Hij sprak, weten wij niet. Er werd niets opgeschreven. Jammer wel, en leuk om over te speculeren.

Maar laten we gerust zijn: als Jezus iets had besproken dat radicaal verschilde van wat wij in de Evangeliën lezen, dan zou Lukas daar zeker over geschreven hebben in zijn boek Handelingen. Ofg the evangelisten zelf zouden het hebben genoteerd.

Maar aangezien wij niets horen over de inhoud van die gesprekken, mogen wij aannemen dat wat Jezus besprak niets nieuws was.

Jezus sprak met hen over wat Hij hun eerder al had geleerd. Want pas na Zijn dood en opstanding begonnen de discipelen veel van de dingen die Jezus eerder had gezegd werkelijk te begrijpen.

"Aha, nu begrijpen wij wat U bedoelde toen U zei dat deze tempel afgebroken zou worden en in drie dagen weer opgebouwd zou worden."

Lukas schrijft slechts dat Jezus met hen sprak **over het Koninkrijk van God**. Meer zegt hij niet.

Wat betekent dat?

Voor Israël was het Koninkrijk van God in de praktijk nauw verbonden met hun eigen koninkrijk Israël. Israël was immers het land van God.

Toen Israël zijn onafhankelijkheid verloor en geen koninklijke familie meer had, veranderde Israëls visie op Gods Koninkrijk enigszins.

De profeten begonnen te spreken over Gods heerschappij over de hele wereld, niet alleen over Israël.

Al in de tijd van het Oude Testament verruimde God Israëls blik, zodat het zou begrijpen dat Zijn Koninkrijk uiteindelijk wereldwijd zou zijn en niet uitsluitend voor Israël bestemd om met de maat van het land van Israël.

Dat was natuurlijk goed om te weten. Maar Israël, vertrappt door het onderdrukkende Romeinse Rijk, richtte zich liever op het idee dat God hén en alleen hén had uitverkoren.

"Wij zijn het volk van God, en alle anderen zijn dat niet."

Dat was een veelvoorkomende Joodse houding.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat het voor de discipelen van Jezus moeilijk was hun denkwijze te veranderen. Het kostte tijd en geestelijke inspanning om een volledige omslag in denken te maken.

Zonder de Heilige Geest, Die op het punt stond te komen, was zo'n verandering onmogelijk. Jezus zei hun dat zij moesten wachten op de komst van de Geest. In het Oude Testament was de Heilige Geest beloofd als Gods tegenwoordigheid in het leven van alle gelovigen.

Deze oude belofte stond op het punt vervuld te worden. Pas dan zouden de discipelen werkelijk beginnen te begrijpen wat de boodschap van het Evangelie van Jezus Christus en de betekenis van het Koninkrijk van God inhield.

Toen de discipelen Jezus vlak voor Zijn hemelvaart vroegen of Hij nu het Koninkrijk voor Israël zou herstellen, zaten zij er daarom ver naast. De Geest was nog niet neergedaald.

Zij gingen ervan uit dat Jezus de natie Israël weer zou herstellen als de belangrijkste natie van de wereld.

Eigenlijk vroegen zij:

"Jezus, gaat U Israël weer groot maken?"

De hervormer Johannes Calvijn noemt dit een domme vraag.

Maar dat is niet niet erg vriendelijk van Calvijn. Binnen het kader van Israëls zelfbeeld als Gods enige uitverkoren volk was het een logische vraag.

Hun vraag was de laatste flikkering van hun vroegere vurige verlangen naar een spoedige politieke theocratie, met henzelf uiteraard in de leidinggevende posities.

Maar de Heilige Geest stond op het punt dat denkraam open te breken.

Israël was inderdaad Gods uitverkoren volk, maar het was uitverkoren ten behoeve van de wereld. Gods plannen reikten veel verder dan Israël.

En Jezus, samen met Zijn twaalf discipelen, vormde Gods voorhoede om dat verouderde denkpatroon te doorbreken en Israël werkelijk tot een zegen van God te maken.

Zoals God Abraham lang tevoren had beloofd:

"In u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden." (Genesis 12:3)

Als God iets groot wilde maken, dan was het de wereld.

Het antwoord van Jezus bevat waarschijnlijk de laatste woorden die wij van Hem hebben:

"Het komt u niet toe de tijden of gelegenheden te weten die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft." (Handelingen 1:7)

Daarmee beantwoordde Jezus de vraag of God **nu** het Koninkrijk zou herstellen.

Wanneer?

Maak je daar niet druk over.

Wanneer God alle dingen nieuw maakt, ligt geheel in Zijn hand.

2. Wees Mijn getuigen

Ik heb goede christelijke vrienden die zeggen:

"Zie je wel, de discipelen vragen naar het tijdstip waarop Israël hersteld zal worden. Dat is dus iets wat wij vandaag ook nog mogen verwachten."

En zij zeggen:

"Jezus spreekt hun vraag niet tegen. Hij zegt alleen dat alleen de Vader weet wanneer het zal gebeuren."

Daaruit concluderen zij dat Jezus de gedachte achter de vraag eigenlijk bevestigt: God zal eens regeren door het volk Israël.

Ik denk dat dit een misverstand is van Jezus' laatste woorden.

Want Hij weerspreekt juist hun verwachting van een koninkrijk dat op Israël gericht is.

In plaats van zich op Israël te richten, richt Hij de aandacht op de hele wereld:

"Maar u zult de kracht van de Heilige Geest ontvangen, Die over u komen zal; en u zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde." (Handelingen 1:8)

Het werk van God is niet naar binnen gericht, maar naar buiten.

Ja, Israël is belangrijk, maar niet om zichzelf; het is belangrijk ten dienste van de wereld.

Met deze woorden corrigeert Jezus hun verkeerde gedachte dat de geschiedenis zou uitlopen op een machtige politieke en theocratische staat Israël.

Dat is niet de rol die God voor Israël had bestemd.

Jesaja had dit al aangekondigd. In Jesaja 43:10 zegt de HEERE: "U bent Mijn getuigen, spreekt de HEERE, Mijn dienaar, die Ik verkozen heb."

Deze woorden zouden nu vervuld worden door de apostelen die met het Evangelie de wereld ingingen als Gods getuigen.

En over de Messias profeteerde Jesaja:

"Het is te gering dat U voor Mij een Knecht zou zijn om op te richten de stammen van Jakob en om hen die van Israël gespaard werden, terug te brengen. Ik heb U ook gegeven tot een Licht voor de heidenvolken, om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde." (Jesaja 49:6)

Israëls taak was altijd geweest een licht voor de volken te zijn. Dat werd al aan Abraham duidelijk gemaakt.

Toen Jezus kwam, begon Israël deze taak werkelijk te vervullen door Hem. Daarna werden Zijn Joodse discipelen uitgezonden om in Jeruzalem, daarbuiten en uiteindelijk in de hele wereld te getuigen.

Wat wij in Handelingen 1 lezen, sluit daarom volledig aan bij de profetieën van het Oude Testament.

En wat wij lezen laat zien dat de droom van een exclusief koninkrijk voor Israël een verkeerde verwachting was.

God heeft een wereldwijde visie.

Hij wil dat de hele wereld Hem kent en Hem gehoorzaamt.

Het bereiken van de uiteinden van de aarde met het Evangelie is waar wij mee bezig behoren te zijn, niet met een aards koninkrijk van Israël. Of, wat dat betreft, met welke aardse macht dan ook.

Dit waren de laatste woorden van Jezus.

Belangrijk om te onthouden.

De taak van de apostelen was de wereld te bereiken. Onze kerk is gebouwd op het fundament van Jezus Christus en Zijn apostelen. Daarom is onze taak als kerk vergelijkbaar.

Als wij werkelijk een apostolische kerk zijn, doen wij het werk van de apostelen. Wij zijn getuigen van wat Jezus Christus gedaan heeft en van wat Hij doet in ons leven.

De laatste woorden van Jezus gingen over de opdracht van de kerk.

Ja, wij bestaan als pastorale gemeenschap.

Ja, wij bestaan om God te loven.

Ja, wij bestaan om een christelijk leven te leiden.

Maar al die dingen verliezen veel van hun waarde wanneer wij niet getuigen tegenover de wereld.

Wanneer wij onze mond gesloten houden en ons leven Jezus Christus niet zichtbaar maakt voor de mensen die wij ontmoeten.

Neem deze laatste woorden van Jezus daarom ter harte.

De taak van de kerk is niet alleen te getuigen tegenover de mensen die wij ontmoeten, ons eigen "Jeruzalem", maar ook tegenover mensen die verder weg wonen.

Mensen van andere religies.

Mensen uit andere culturen.

En wat hebben wij daarvoor prachtige mogelijkheden.

3. U zult kracht ontvangen

God weet dat dit niet gemakkelijk is.

Daarom heeft Hij Zijn Heilige Geest aan de kerk gegeven.

Volgende week vieren wij natuurlijk Pinksteren. Dan zullen wij uitgebreider nadenken over het werk van de Geest.

Maar vandaag wil ik twee dingen benadrukken die de Geest deed voor de eerste kerk, en ook voor ons.

Ten eerste werkte de Geest in hun denken en hun hart, zodat zij veranderden van een naar binnen gerichte houding, gericht op Israël of op de kerk zelf, naar een naar buiten gerichte houding, gericht op de wereld.

Ten tweede gaf de Heilige Geest hun inzicht en kracht om in deze wereld getuigen te zijn.

Net zoals wij vandaag wijsheid en kracht van God nodig hebben om met andere mensen over het Evangelie te spreken.

Hij geeft ons deze opdracht, maar met die opdracht geeft Jezus ook de kracht.

Hij vraagt ons niet om dingen te doen die buiten onze mogelijkheden liggen. Door Zijn Geest heeft Hij ons toegerust om voor Hem te getuigen.

Wij kunnen niet zonder de Heilige Geest als wij God willen kennen en dienen. Daarom droeg Jezus Zijn discipelen op in Jeruzalem te blijven wachten op de belofte van de Vader.

Die Geest is gekomen en maakt nu deel uit van het leven van alle gelovigen in Jezus Christus. Wij hebben dus geen excuus.

Het is belangrijk dicht bij God te blijven en Hem steeds opnieuw te vragen ons te vervullen met Zijn Geest.

Wij kunnen nooit genoeg hebben van Gods tegenwoordigheid in ons leven.

Wij kunnen God kennen.

Wij kennen Zijn wil.

En Zijn wil werd helder verwoord in de laatste woorden van Jezus Christus voordat Hij naar de hemel ging:

"U zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde." (Handelingen 1:8)

Conclusie

Samenvattend: het Evangelie van Jezus Christus is bestemd voor de hele wereld, omdat Hij de Heere van het heelal is.

Daarom is iedere beperkte focus — of die nu gericht is op Israël, op ons eigen land of op ons eigen kerkgenootschap — niet in overeenstemming met de laatste woorden van de Heere Jezus Christus.

Hij wil dat de hele wereld Hem leert kennen.

En wij, Zijn kinderen, Zijn kerk, moeten Zijn getuigen zijn.

Dat waren Zijn laatste woorden aan ons, dus dit is van groot belang.

En samen met die opdracht heeft Hij ons de wijsheid en de kracht van Zijn Geest gegeven om over Hem te spreken.

Praktisch betekent dit: Bid meer voor uw vrienden en buren. Spreek met hen over uw geloof. Nodig mensen uit om met u mee naar de kerk te gaan.

En als wij Zijn opdracht gehoorzamen en gaan, dan zal Hij ons zeker zegenen boven alles wat wij ons kunnen voorstellen.

Want tegen degenen die gaan zegt Hij: "En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld." (Mattheüs 28:20)

+In de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.